

Sygn. akt III A Ua 2412/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska
Sędziowie:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz (spr.) SSA Barbara Pauter
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

na skutek apelacji M. T.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 12 sierpnia 2013 r. sygn. akt VIII U 1464/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. decyzją z dnia 17 stycznia 2013 r. odmówił M. T. wznowienia postępowania i wypłaty świadczenia, niezrealizowanego do dnia śmierci B. T.. Na uzasadnienie decyzji organ rentowy podał, że niezbędnym warunkiem skutecznego domagania się przez uprawnionych członków rodziny wypłaty świadczenia niezrealizowanego do dnia śmierci, jest uprzednie zgłoszenie przez zmarłego świadczeniobiorcę wniosku o świadczenie. B. T. takiego wniosku przed śmiercią nie złożyła.

W następstwie zaskarżenia decyzji sprawę rozpoznał Sąd Okręgowy we Wrocławiu, który wyrokiem z 12 sierpnia 2013 r., odwołanie oddalił.

Podstawą rozstrzygnięcia były niżej przedstawione ustalenia faktyczne oraz ich prawna ocena.

Zmarła 01 października 2012 r. B. T., do dnia zgonu uprawniona była do emerytury, którą nabyła 01 września 2010 r. Decyzją z 20 września 2011 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę świadczenia od 01 października 2011 r., na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257/11, poz. 1726), w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 153/09, poz. 1227). Legitymujący się aktem poświadczenia dziedziczenia, brat zmarłej, M. T., w dniu 17 grudnia 2012 r. złożył wniosek o wznowienie postępowania administracyjnego i wypłatę wstrzymanego świadczenia. Zaskarżoną w sprawie decyzją ZUS odmówił uwzględnienia wniosku.

Rozstrzygając spór w oparciu o przedstawione ustalenia, Sąd Okręgowy wskazał na przepis art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z FUS stanowiący w ust. 1, że w razie śmierci osoby zgłaszającej wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi i dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego oraz innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Wnioskodawca, wg ustaleń Sądu, nie spełniał wymienionych, ustawowych warunków dla nabycia prawa do wypłaty świadczenia niezrealizowanego do dnia zgonu B. T.. Jego prawny status spadkobiercy nie ma w sprawie znaczenia, ponieważ świadczenie emerytalne nie podlega, w polskim systemie prawnym, dziedziczeniu.

Apelację od przedstawionego wyroku wniósł M. T., domagając się jego zmiany przez wypłatę emerytury zmarłej siostry, zawieszanej od 01 października 2011 r. z ustawowymi odsetkami. Zarzucił błąd organu rentowego polegający na oparciu decyzji o zawieszeniu wypłaty świadczenia na niekonstytucyjnym przepisie, w konsekwencji czego B. T. pozbawiona została prawa do emerytury, w sytuacji, gdy w dacie uzyskania przez nią uprawnień nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy.

Wskazywał na akt poświadczenia dziedziczenia po B. T..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

Istotną dla rozstrzygnięcia kwestią było w niniejszej sprawie rozstrzygnięcie, czy wnioskodawca M. T. ma prawo do niezrealizowanego świadczenia, w rozumieniu art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 153/09, poz. 1227), po zmarłej siostrze B. T..

Należy stwierdzić, że błędny jest, prezentowany w apelacji, pogląd, jakoby status ustawowego spadkobiercy uprawniał wnioskodawcę do nabycia prawa do świadczenia po zmarłej siostrze. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego nie mają charakteru cywilnoprawnego i prawo do nich nie podlega cesji, dziedziczeniu ani innej formie następstwa prawnego. Prawa i obowiązki ściśle związane z osobą zmarłego, jak również prawa, które z chwilą śmierci zmarłego przechodzą na określone osoby, nie należą do spadku (art. 922 § 2 k.c.). Prawo do tych świadczeń powstaje wyłącznie wskutek spełnienia ustawowych przesłanek określonych w przepisach z zakresu ubezpieczeń społecznych, zaś art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sposób odmienny od prawa spadkowego reguluje prawo do niezrealizowanego świadczenia.

Za trafne należy także uznać rozważania Sądu I instancji co do interpretacji treści art. 136 ust. 1 cytowanej ustawy, zakreślającego krąg osób uprawnionych do ubiegania się o wypłatę niezrealizowanego świadczenia. Świadczenie należne po zmarłym uprawnionym do emerytury lub renty wypłaca się innemu członkowi rodziny tylko wtedy, gdy spełnia on warunki do uzyskania renty rodzinnej lub gdy zmarły pozostawał na utrzymaniu członka rodziny. Przepis art. 67 ust. 1 ustawy emerytalnej reguluje, iż do renty rodzinnej uprawnione są dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione; przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletniości wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej, a także małżonek i rodzice.

Wnioskodawca, jako brat zmarłej B. T., nie należy do grona osób uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym, nie wystąpiły w sprawie okoliczności dające podstawę do ustalenie, że zmarła pozostawała na jego utrzymaniu.

Niezbędnym warunkiem domagania się przez określonych w art. 136 ust. 1 ustawy członków rodziny, wypłaty świadczenia należnego po zmarłym uprawnionym do emerytury lub renty jest uprzednie zgłoszenie przez niego wniosku o świadczenie. Zgodnie z treścią art. 136 ust. 2 cytowanej ustawy osoby wymienione w ust. 1 mają prawo do udziału w dalszym postępowaniu o świadczenia, nieukończonym wskutek śmierci osoby, która o te świadczenia wystąpiła.

Apelacja od zgodnego z prawem wyroku Sądu Okręgowego, podlegała oddaleniu na mocy art. 385 kpc.